

การบูรณาการโหราศาสตร์กับจิตวิทยาให้คำปรึกษาในประเทศไทย

รุจิกาญจน์ สานนท์¹ จุฑา เทียนไทย²

คณิต ไช่มุกด์² กันยาวิร สัทธาพงษ์³

บทคัดย่อ

มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีความซับซ้อนทางความคิดและจิตใจ หากแต่มีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนสังคมและประเทศและเป็นพื้นฐานแห่งความสำเร็จของประเทศ การให้ความสำคัญต่อความมั่นคงทางจิตใจต้องมีผู้ให้คำปรึกษาที่มีศักยภาพในการรับฟัง เข้าใจ แลกเปลี่ยน และแนะนำแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมแตกต่างกันไปบุคคล ดังนั้นการนำแนวทางการบูรณาการโหราศาสตร์กับจิตวิทยาให้คำปรึกษาจึงเป็นมิติใหม่ของทางเลือกที่จะช่วยอธิบายบุคลิกภาพ ข้อมูลส่วนบุคคล ทศนคติ และแนวความคิดมาประยุกต์ใช้ร่วมกับจิตวิทยาให้คำปรึกษา ซึ่งกระบวนการบูรณาการโหราศาสตร์กับจิตวิทยาให้คำปรึกษาในประเทศไทย ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1) ปฏิบัติตามแนวทางจิตวิทยาให้คำปรึกษาและแนวทางโหราศาสตร์ 2) บูรณาการข้อมูลการแก้ไขปัญหาและการให้คำปรึกษาจากแนวทางจิตวิทยาให้คำปรึกษากับแนวทางโหราศาสตร์ และ 3) ผู้ให้คำปรึกษาเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหากับผู้รับคำปรึกษาแบบเฉพาะบุคคล ซึ่งความสำคัญของการบูรณาการคือการพัฒนาศักยภาพและความพร้อมของผู้ให้คำปรึกษาทั้งทางความรู้ เจตคติ และทักษะตามแนวทางการบูรณาการโหราศาสตร์กับจิตวิทยาให้คำปรึกษาในประเทศไทย อีกทั้ง โดยมีเป้าหมาย คือ เพื่อช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษาให้ได้พบแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง เพื่อนำไปแก้ไขปัญหาวิตถิของตนและคนใกล้ชิด และเพื่อนำไปสู่การบรรลุประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติต่อไป

คำสำคัญ : การบูรณาการ; โหราศาสตร์; จิตวิทยาให้คำปรึกษา; จิตวิเคราะห์

¹ นักรั้วอิสระ

51 ซอยลาดพร้าว 14 ถนนลาดพร้าว แขวงจรัญบุรี เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร 10230

อีเมล: rung_ja@hotmail.com

² คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

⁴ คณะปรัชญาและศาสนา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

THE INTEGRATION OF ASTROLOGY WITH COUNSELING PSYCHOLOGY IN THAILAND

Rujikarn Sanont¹ Chuta Thianthai²
Kanit Kaimuk³ Kanyawee Sathapong⁴

Abstract

Human beings are complex thought and mind. Humans are important and fundamental to propel the country to success. A focus on mental stability must have a mentor who was ability to listen, understand, share and recommend appropriate solutions based on individual differences. Therefore, the integration of astrology with psychological counseling is a new dimension of choice to describe personality, personal information, attitude and concept that applied in conjunction with psychological counseling. The integration of astrology with counseling psychology in Thailand process consists of three steps 1) practice psychological counseling and guidance astrology 2) integrated troubleshooting information and counseling from guidance counseling psychology with astrological guidance and 3) consultation proposes solutions to the recipient a personalized consultation. The importance of integrating is to develop the potential and availability of a counselor in terms of knowledge, attitudes and skills. According to the integration of astrology in counseling psychology. The goal is to help the mentee to find solutions to their own problems, to fix the helmet and their close ones and in order to achieve the benefits to society and the country.

Keywords :Integration; Astrology; Counseling Psychology; Psychoanalytic

¹ Independent Researcher

51 Soi Ladplakow 14, Ladplakow Road, Chorakeabua, Ladprao, Bangkok 10230

E-mail: rung_ja@hotmail.com

² Faculty of Business Administration, Ramkhamhaeng University

³ Institute of Social Technology, Suranaree University of Technology

⁴ Faculty of Philosophy and Religion, Saint John's University

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีความซับซ้อนทางความคิดและจิตใจ การดำเนินชีวิตให้เป็นไปตามครรลองที่ถูกต้องเหมาะสมภายใต้การพัฒนาทางวัตถุและเทคโนโลยี เศรษฐกิจ และสังคมอย่างรวดเร็ว สร้างความยุ่งยากจนเกิดปัญหาต่อความสามารถในการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกไร้พรมแดนแห่งนี้ ส่งผลกระทบต่อประชากรในทุกช่วงวัยจนกลายเป็นปัญหาของสังคมและประเทศชาติในที่สุด จากการสำรวจสุขภาพจิต (ความสุข) คนไทย พบว่า ในปี 2558 คะแนนเฉลี่ยสุขภาพจิตของคนไทยอยู่ที่ 31.44 คะแนนต่ำกว่าปี 2557 เนื่องจากปัญหาด้านเศรษฐกิจในการประกอบอาชีพ (National Statistical Office, 2016) ปัญหาเศรษฐกิจยังส่งผลต่อปัญหาการว่างงาน จากข้อมูลภาวะสังคมไทยพบว่าในไตรมาสที่สาม ปี 2559 มีผู้ว่างงาน 362,531 คน คิดเป็นอัตราการว่างงานร้อยละ 0.94 มากกว่าในไตรมาสเดียวกันของปี 2558 (Office of the National Economics and Social Development Board, 2016) อีกทั้งยังสอดคล้องกับสังคมไทยที่เต็มไปด้วยการแข่งขัน ส่งผลต่อความเครียดนำไปสู่ปัญหาการฆ่าตัวตายในกลุ่มวัยทำงานที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยปี 2557 มีอัตราการฆ่าตัวตายของคนไทย 6.07 แต่ในปี 2558 เพิ่มขึ้นเป็น 6.47 คนต่อประชากรแสนคน (Department of Mental Health, 2016) ปัญหาดังกล่าวเป็นผลจากการขาดสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจทำให้ขาดความเชื่อมั่นประกอบกับสังคมไทยเป็นสังคมที่มีขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อ และศาสนาที่เป็นเอกลักษณ์มาช้านาน

ดังนั้น การดูแลสุขภาพกายและใจของคนไทย อันเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นรากแก้วสำคัญต่อการขับเคลื่อนสังคมและประเทศจึงเป็นจุดเริ่มต้นของความสำคัญของประเทศ การให้ความสำคัญต่อความ

มั่นคงทางจิตใจต้องมีผู้ให้คำปรึกษาที่มีศักยภาพในการรับฟัง เข้าใจ แลกเปลี่ยน และแนะนำแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมแตกต่างตามปัจเจกบุคคล ดังนั้นการเพิ่มขีดความสามารถและเทคนิควิธีการที่มีความสร้างสรรค์โดยการบูรณาการองค์ความรู้ของศาสตร์ที่มีความใกล้เคียงกับจิตวิทยาให้คำปรึกษาจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาแนวทางและองค์ความรู้ที่สามารถประยุกต์ใช้ร่วมกัน เช่น โหราศาสตร์ โหราศาสตร์เป็นศาสตร์ที่อยู่ระหว่างความจริงที่สามารถวัดผลได้และอารมณ์ความรู้สึกจึงเป็นอีกหนึ่งทางเลือกเพื่อเสริมสร้างศักยภาพและความพร้อมของผู้ให้คำปรึกษาทั้งในด้านความรู้ เจตคติ และทักษะ โหราศาสตร์เป็นเสมือนเข็มทิศนำทาง ดังนั้นการนำแนวทางการบูรณาการโหราศาสตร์กับจิตวิทยาให้คำปรึกษาจึงเป็นมิติใหม่ของทางเลือกที่จะช่วยอธิบายบุคลิกภาพ ข้อมูลส่วนบุคคล ทศนคติ แนวความคิดมาประยุกต์ใช้ร่วมกับจิตวิทยาให้คำปรึกษาในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ความเชื่อ และปรับระดับความทุกข์ทางอารมณ์ได้เป็นอย่างดีเป็นเครื่องมือที่เสริมสร้างความเข้าใจในตนเองของผู้รับคำปรึกษาให้มีความเข้าใจนำไปสู่การเพิ่มคุณภาพชีวิต เนื่องจากโหราศาสตร์มีบทบาทกับสังคมไทยมาช้านาน ไม่สามารถแยกออกจากการดำเนินชีวิตของคนไทยได้ ถูกนำมาใช้ในรูปแบบของภาคพยากรณ์ และภาคพิธีกรรม ความเชื่อ วัฒนธรรมประเพณี ที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย ดังนั้นการนำโหราศาสตร์มาบูรณาการในการให้คำปรึกษาสามารถแทรกเป็นคติ แง่คิดทางความเชื่อในการให้คำปรึกษาของผู้ให้คำปรึกษาในประเทศไทย จึงเป็นแนวทางในการผสมผสานศาสตร์และศิลป์ของการให้คำปรึกษาในด้านจิตวิทยาให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชนคนไทยได้ในภาพรวม

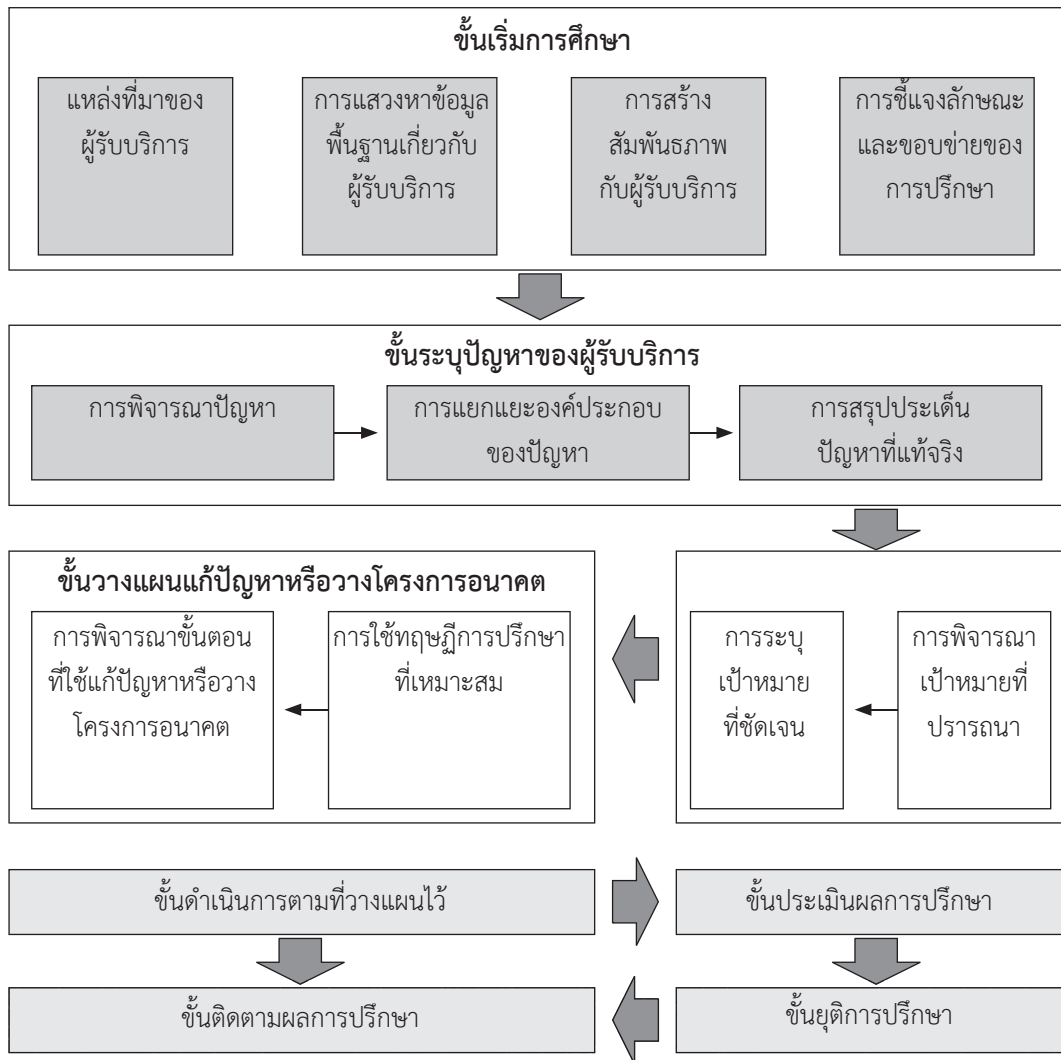
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทางจิตวิทยาให้คำปรึกษา Douglas (1984) เสนอว่านักศึกษาช่วงวัยรุ่น ความคิดเห็นของเพื่อนหรือผู้ที่มีอายุมากกว่าเล็กน้อยมีความสำคัญมากกว่าจากผู้ใหญ่หรือวัยกลางคน ครู หรือผู้ปกครอง ซึ่งปฏิเสธบทบาทของผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่า ไม่ใช่เพราะเขามีเจตคติที่ไม่ดีต่อผู้ใหญ่ แต่เป็นเพราะการได้รับคำแนะนำจากผู้ใหญ่ทำให้รู้สึกว่าเป็นเด็ก พวกเขาไม่ได้สนใจต่อระเบียบกฎเกณฑ์ ความถูกต้องของสังคม แต่สนใจที่จะได้รับการยอมรับ ความเห็นใจ ความเข้าใจ และปฏิบัติตามข้อตกลงที่ได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนมากกว่า อีกทั้ง การให้คำปรึกษาเป็นการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้รับคำปรึกษาและผู้ให้คำปรึกษา ผู้รับคำปรึกษาจะเกิดความไว้วางใจและมั่นใจที่จะทำลายกำแพงที่ตนสร้างขึ้น (Williams, 1973, p. 36)

ทั้งนี้ Patterson and Welfel (1999) ได้อธิบายลักษณะกระบวนการสร้างสัมพันธภาพที่มีลักษณะเฉพาะระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาที่เป็นผู้นำผู้รับคำปรึกษาไปสู่การเปลี่ยนแปลงในประเด็น ดังนี้ (1) การเปลี่ยนแปลงทางด้านพฤติกรรม (การแสดงออก ทักษะในการรับมือกับปัญหา ทักษะในการตัดสินใจ และ/หรือทักษะในการสร้างสัมพันธภาพ) (2) การเปลี่ยนแปลงด้านความเชื่อ (วิธีการคิดเกี่ยวกับตนเอง และผู้อื่น รวมทั้งทุกสิ่งทุกอย่าง) หรือสิ่งที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ที่สัมพันธ์กับการรับรู้ และ (3) ระดับของความทุกข์ทางอารมณ์ (ความรู้สึกไม่สบายใจ หรือความทุกข์ที่เกิดจากสภาพแวดล้อม) (Patterson & Welfel, 1999,

p.19; Sherman, Bohlander, & Snell, 1998) แบ่งแนวคิดการให้คำปรึกษาดังนี้ (1) แนวคิดการให้คำปรึกษาแบบนำทาง (directive counseling approach) เป็นการให้คำปรึกษาแบบนำทางหรือแบบผู้ให้คำปรึกษาเป็นศูนย์กลาง (counselor centered counseling) เชื่อว่าคนสามารถแก้ปัญหาและตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพถ้ารู้จักและเข้าใจตนเอง (2) แนวคิดการให้คำปรึกษาแบบไม่นำทาง (nondirect counseling approach) เป็นการให้คำปรึกษาแบบไม่นำทางหรือแบบผู้ขอรับคำปรึกษาเป็นศูนย์กลาง (client centered counseling) เชื่อว่าคนสามารถแก้ปัญหาและตัดสินใจด้วยตนเอง และ (3) แนวคิดการให้คำปรึกษาแบบมีส่วนร่วม (participative counseling approach) เป็นการให้คำปรึกษาแบบมีส่วนร่วมหรือแบบผสม (elective counseling approach) เน้นการร่วมมือกันระหว่างแนวคิดการให้คำปรึกษาแบบนำทางและไม่นำทาง เพราะคิดว่าการใช้วิธีการให้คำปรึกษาแบบเดียวอาจจำกัดเกินไป (Sherman et al., 1998)

กระบวนการให้คำปรึกษาทางจิตวิทยา ผลจากการให้คำปรึกษาอย่างมีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ประโยชน์ตามการเรียนรู้และประสบการณ์ของผู้รับคำปรึกษา ทั้งนี้เริ่มตั้งแต่ขั้นเริ่มการปรึกษา ระบุปัญหาของผู้รับบริการ ระบุวัตถุประสงค์ของการปรึกษา วางแผนแก้ปัญหาหรือโครงการอนาคต ดำเนินการตามที่วางแผนไว้ ประเมินผลการปรึกษายุติการปรึกษา และติดตามผลการปรึกษา (Supmee, 2016, p.4) ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กระบวนการให้คำปรึกษาทางจิตวิทยา

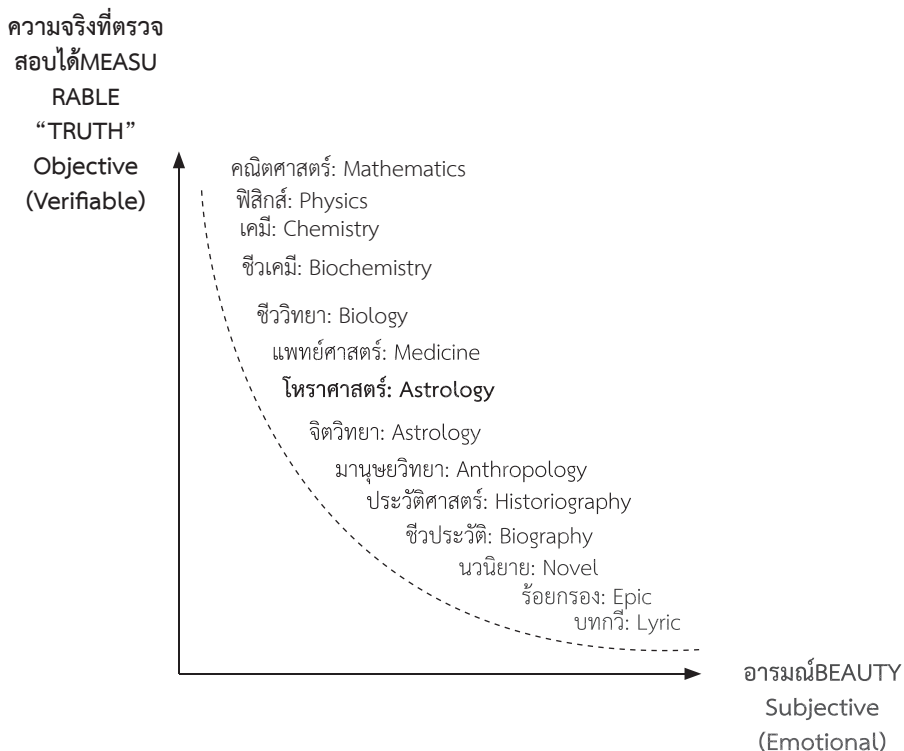
แนวคิดทางโหราศาสตร์

โหราศาสตร์ หมายถึง ศาสตร์หรือวิชาการพยากรณ์ การทำนายโชคชะตามนุษย์ การทำนายอนาคต และปรากฏการณ์ต่างๆ ของโลก โดยอาศัยอิทธิพลจากตำแหน่งของดาวพระเคราะห์หรือดวงดาวที่โคจรรอบจักรราศีหรือระบบสุริยะจักรวาล ซึ่งมีผลต่อธาตุในชั้นบรรยากาศที่ห่อหุ้มโลก เกิดการรวมตัวทำให้เกิดการดึงดูดจนมีผลกระทบต่อ

สรรพสิ่งในโลกมนุษย์ โดยแสดงเวลา ความสว่าง ความมืด ความร้อน ความเย็น การดึงดูด พลังงาน ความรุ่งเรือง และตกต่ำที่มีต่อพฤติกรรมของมนุษย์ผ่านสถิติความสัมพันธ์ระหว่างโลกกับดวงอาทิตย์และดวงดาวในท้องฟ้า มาผูกเป็นดวงชะตาเพื่อเป็นข้อมูลในการทำนาย ทั้งนี้ “โหราศาสตร์” เป็นศัพท์สันสกฤต แปลว่า “วิชาที่ว่าด้วยเวลา” เป็นคำที่มาจากคำผสม 2 คำ คือ “อโห” และ “ราตรี” แปลว่า

“วันและคืน” ซึ่งตัดอักษรพยางค์แรกและหลังออก เหลือเพียงคำว่า “โหรา” แปลว่า “โลกอื่นหมายถึง การทายกาลล่วงหน้าหรือดูกาลล่วงหน้า” นอกจากนี้ “โหรา” ตรงกับ คำภาษามคธว่า “อโหรรัตต” แปลว่า “วันและคืน” โดยมีคำอีกคำหนึ่งที่ใช้เรียก แทนโหราศาสตร์ คือ “โษยติชศาสตร์” ซึ่งแปลว่า “วิชา ที่ว่าด้วยแสงสว่าง” สำหรับภาษาอังกฤษ เรียกวิชา โหราศาสตร์ว่า “Astrology: แอสโตรโลยี” แปลว่า “วิชาที่ว่าด้วยดาว” ซึ่ง “Astrology” มีรากศัพท์มาจากภาษากรีก 2 คำ คือ “Astro” แปลว่า “ดวงดาว” และ “Logos” แปลว่า “ถ้อยคำหรือคำพูด” ซึ่งแปล รวมกันว่า “เป็นการพูดคุยกเกี่ยวกับเรื่องดวงดาว”

(Sanont, 2016, pp.45-46) สำหรับการวิเคราะห์ นี้ พบว่า โหราศาสตร์ (astrology) และจิตวิทยา (psychology) นั้นมีความสอดคล้องกันกล่าวคือเป็น ศาสตร์ที่มีความใกล้เคียงกันอยู่ระหว่างความจริงที่ ตรวจสอบได้หรือสามารถวัดผลได้ (measurable “Truth” objective verifiable) กับความรู้สึกทาง อารมณ์ (beauty subjection-emotional) หรือ อาจกล่าวได้ว่า ทั้งโหราศาสตร์และจิตวิทยานั้นอยู่ ตรงกลางระหว่างความเป็นจริงและอารมณ์ความรู้สึก ดัง Arroyo ได้แสดงความสัมพันธ์ไว้อย่างน่าสนใจ ในภาพ ความสัมพันธ์ระหว่างโหราศาสตร์กับศาสตร์ ต่างๆ (Arroyo, 2007, p.51) ดังแสดงในภาพ 2

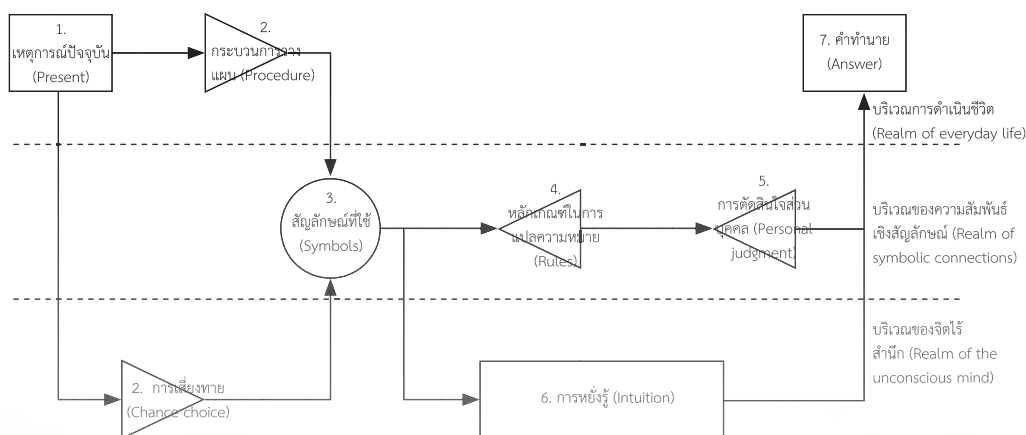

ภาพ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างโหราศาสตร์กับศาสตร์ต่างๆ

Hall (2009, pp.13-15) ได้จำแนกโหราศาสตร์หลายประเภท ซึ่งสามารถสรุป ประเภทของโหราศาสตร์ที่มีความเกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษา 4 ประเภท ดังนี้ (1) โหราศาสตร์ให้คำปรึกษา (counseling astrology) เกี่ยวข้องกับ การให้คำปรึกษาเพื่อเข้าใจความมั่นใจหรือวิธีการจัดการความเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะสามารถควบคุมและเข้าถึงผู้คนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (2) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (relationship analysis) เกี่ยวข้องกับ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ผ่านการเปรียบเทียบสัญลักษณ์ที่ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ เพื่อเพิ่มความสัมพันธ์ ทำให้เข้าใจและอยู่ด้วยกันได้ (3) โหราศาสตร์ชะตาบุคคล (natal astrology) เกี่ยวข้องกับ การอธิบายบุคลิกภาพ ความต้องการ ทักษะ คูครอง ฐานะ และอารมณ์ ผ่านชะตาวันเกิด และ (4) โหราศาสตร์การแพทย์ (medical astrology) เกี่ยวข้องกับ การอธิบายโรคร้ายของบุคคลรวมถึงชี้แจงจุดอ่อนของร่างกายอันก่อให้เกิดโรค และแนะนำแนวทางป้องกันรักษา

หากพิจารณาถึงกระบวนการทำนายทางโหราศาสตร์และกระบวนการให้คำปรึกษาทางจิตวิทยาประกอบกันแล้ว มีความสอดคล้องและ

สามารถนำมาบูรณาการร่วมกันได้ โดยกระบวนการทำนายทางโหราศาสตร์ของ Stone (1981) พบว่ากระบวนการทำนายเริ่มจากสภาพปัจจุบันที่ผู้ต้องการรับคำทำนายประสบและเข้ามาพบผู้ที่สามารถให้คำทำนายได้ จากนั้นเริ่มเข้าสู่กระบวนการตามแนวทางของโหราศาสตร์ศาสตร์โดยบางศาสตร์ใช้การเสี่ยงทายแต่บางศาสตร์ใช้หลักสถิติ ต่อจากนั้นผู้ทำนายสื่อสารออกมาในรูปแบบสัญลักษณ์ ซึ่งต้องผ่านการแปลความหมายจากสถิติ บันทึก หรือแปลจากการหยั่งรู้ในการอธิบายและทำความเข้าใจ เพื่อประกอบการตัดสินใจออกมาเป็นคำทำนายที่มีความเฉพาะสำหรับบุคคลนั้น ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ บริเวณดำเนินชีวิตประจำวัน (realm of everyday life) บริเวณความสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ (realm of symbolic connection) และบริเวณของจิตไร้สำนึก (realm of the unconscious mind) ซึ่งผลที่ได้เป็นคำทำนายที่สามารถนำไปประกอบการตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหา เป็นแนวทางดำเนินตามประสบการณ์สิ่งแวดล้อม และบทบาทของผู้รับคำทำนาย ดังแสดงในภาพกระบวนการทำนายทางโหราศาสตร์ (Stone, 1981, p.173) ดังแสดงในภาพ 3

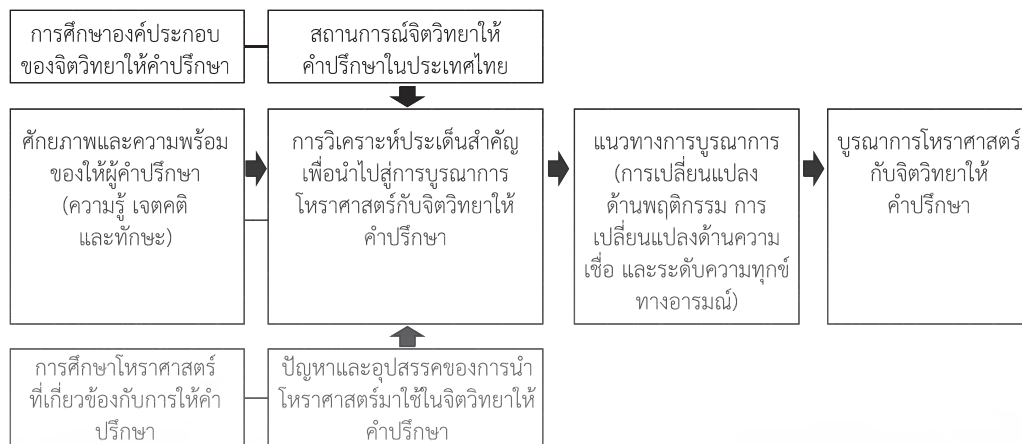
ภาพ 3 กระบวนการทำนายทางโหราศาสตร์

หลักความสอดคล้อง (principle of correspondences) เป็นแนวคิดเชิงปรัชญาที่อธิบายว่าทุกสิ่งในจักรวาลเป็นระบบใหญ่ระบบเดียวกัน โดยมีระบบย่อยอยู่ภายในซึ่งมีโครงสร้าง รูปแบบและหน้าที่ที่สอดคล้องภายในระบบใหญ่เพียงระบบเดียว โดยนักโหราศาสตร์และนักปรัชญาในยุคกลางได้ใช้หลักแนวคิดแบบองค์รวมนี้เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นของแนวคิดอื่นๆ ซึ่งโครงสร้างของจักรวาลและอะตอมมีลักษณะที่เหมือนกันที่เรียกว่าหลักความสอดคล้อง (Arroyo, 1975, p.40) ทั้งนี้ Carl Gustav Jung นักจิตวิทยาเรียกความสอดคล้องนี้ว่า ซิงโครนิซิตี โดยได้อธิบายความคิดมาจากคัมภีร์อั้งจิงของจีนโบราณ ซึ่งพบว่าหลายครั้งที่เกิดความบังเอิญขึ้นอย่างมีความหมายสอดคล้องกัน ไม่ได้เป็นเหตุเป็นผลของกัน บางครั้งอั้งจิงสามารถบอกถึงรูปแบบของความหมายเหตุที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ปัจจุบันไปสู่เหตุการณ์ในอนาคตได้ โดยปรากฏการณ์นี้เรียกว่า การเกิดขึ้นพร้อมกันอย่างมีความหมาย (meaningful coincidence) หรือหลักความเชื่อมโยงที่ไม่ใช่เชิงสาเหตุ (Jung, 2001, pp.149-150) ดังนั้นสามารถนำหลักโหราศาสตร์เชื่อมโยงความเป็นจริง

ในภาพรวม

Arroyo (2007) นักจิตวิทยาและนักโหราศาสตร์ให้ความสำคัญกับโหราศาสตร์เนื่องจากเป็นศาสตร์ที่มีการปรับตัวและสามารถดำเนินไปภายใต้ความเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ซึ่ง Arroyo ได้แสดงมุมมองเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้โหราศาสตร์เพื่อให้เกิดคุณค่าสูงสุดสำหรับโหราศาสตร์ยุคใหม่ไว้อย่างน่าสนใจ 4 ประเด็น คือ (1) โหราศาสตร์นั้นต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานการสังเกตเช่นเดียวกับการแปลความหมายดั้งเดิมในเชิงสัญลักษณ์ของดาวเคราะห์ต่างๆ (2) ต้องมีการตรวจสอบและพิสูจน์จากประสบการณ์และผลกระทบต่อผู้คนอย่างต่อเนื่อง (3) การนำมาใช้ภายใต้ระเบียบของหลักการพื้นฐานที่ชัดเจนก็เป็นสิ่งสำคัญ และ (4) โหราศาสตร์ต้องเปิดรับการปรับปรุงและพัฒนาผ่านการค้นคว้าและวิจัยอย่างต่อเนื่อง (Arroyo, 2007, p.58) ในสหรัฐอเมริกามีการศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อมโยงของโหราศาสตร์และจิตวิทยาคลินิกโดยพบว่านักโหราศาสตร์สามารถอธิบายและวินิจฉัยโรคของผู้ป่วยที่เข้ามาผ่านข้อมูลเกี่ยวกับวันเกิดได้เป็นอย่างดี (Anderson, 1971)

กรอบในการวิเคราะห์

ภาพ 4 กรอบในการวิเคราะห์

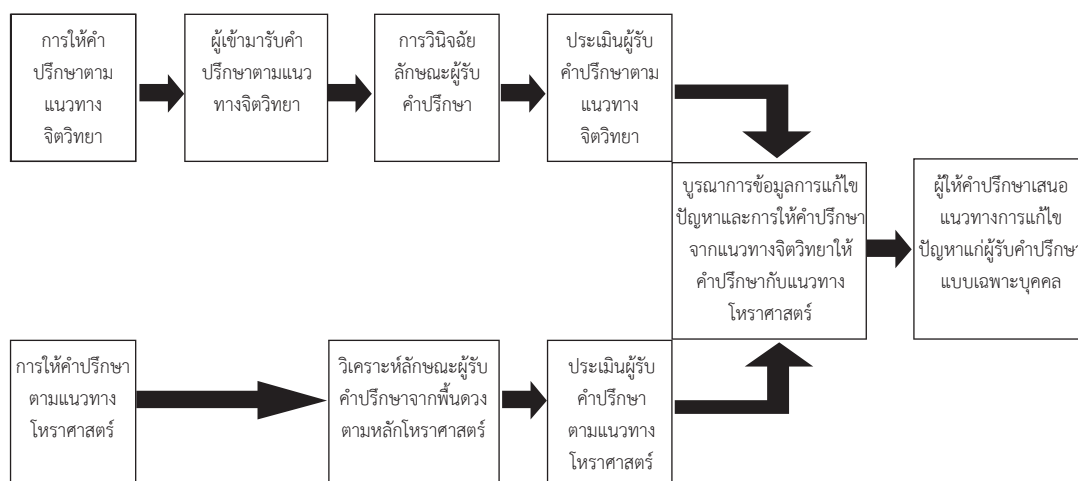
การวิเคราะห์การบูรณาการโหราศาสตร์กับจิตวิทยาให้คำปรึกษาในประเทศไทย โดยการนำเอาการศึกษาองค์ประกอบของจิตวิทยาให้คำปรึกษามาทำการวิเคราะห์ร่วมกับแนวทางการศึกษาโหราศาสตร์ที่มีความเกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาคือโหราศาสตร์ให้คำปรึกษา การวิเคราะห์ความสัมพันธ์โหราศาสตร์ชะตาบุคคล และโหราศาสตร์การแพทย์ ทั้งนี้พิจารณาตามศักยภาพและความพร้อมของผู้ให้คำปรึกษาทั้งในด้านความรู้ความสามารถ เจตคติในการให้คำปรึกษา และทักษะของการให้คำปรึกษาประกอบกัน เนื่องจากการนำโหราศาสตร์มาใช้ร่วมกับจิตวิทยาให้คำปรึกษานั้นเป็นความท้าทายทางทฤษฎีศาสตร์ข้ามศาสตร์และสหสาขาวิทยาการ เพื่อให้ได้แนวทางการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาของผู้รับคำปรึกษาได้อย่างเฉพาะบุคคล ตรงประเด็น และเป็นไปอย่างประสานสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและการดำเนินชีวิต

จากการศึกษาผู้รับบริการรักษาทางจิตวิทยาของ Harris (2008, p.43) ระบุว่า “โดยภาพรวมการนำโหราศาสตร์มาใช้ในช่วงเวลาที่เหมาะสมกับผู้หญิงเพิ่มโอกาสความสำเร็จของการรักษา กล่าวคือ ความสำเร็จแบบสมบูรณ์เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 9 เป็นร้อยละ 23 สำหรับผู้ที่มั่นใจเวลาเกิด แต่สำหรับผู้ที่ไม่แน่ใจเวลาเกิดมีความสำเร็จเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 10 เป็นร้อยละ 17 ซึ่งได้นำแนวทางการรักษาและอธิบายพฤติกรรมของผู้ป่วยที่ไม่สามารถอธิบายได้มาผนวกกับการรักษาทางจิตวิทยา เป็นต้นแบบการวางกรอบการวิเคราะห์

ทั้งนี้ในการวิเคราะห์ได้นำประเด็นด้านสถานการณ์ทางจิตวิทยาให้คำปรึกษาในประเทศไทยเข้ามาร่วมวิเคราะห์ อีกทั้งนำประเด็นปัญหาและอุปสรรคของการนำโหราศาสตร์มาใช้ร่วมกับจิตวิทยาให้คำปรึกษา จากนั้นจึงได้แนวทางการให้คำปรึกษาทางจิตวิทยาที่สามารถนำโหราศาสตร์มาใช้ประกอบจิตวิทยาให้คำปรึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องและสามารถนำโหราศาสตร์เข้ามาใช้ร่วมกับการให้คำปรึกษาได้ในด้านการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรม การเปลี่ยนแปลงด้านความเชื่อ และระดับของความทุกข์ทางอารมณ์ จึงจะทำให้ผู้ให้คำปรึกษาสามารถบูรณาการโดยนำประโยชน์ของโหราศาสตร์มาใช้ร่วมกับจิตวิทยาให้คำปรึกษาได้อย่างเข้าใจในหลักและวิธีการ เข้าถึงผู้รับคำปรึกษา และพัฒนาทางเลือกและแนวทางการแก้ไขปัญหาเฉพาะปัจเจกบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการวิเคราะห์

การให้คำปรึกษาโดยการบูรณาการโหราศาสตร์กับจิตวิทยาให้คำปรึกษาจึงเป็นกระบวนการในการช่วยเหลือของผู้ให้คำปรึกษาที่ได้รับความรู้ เจตคติ และมีทักษะทางการให้คำปรึกษาตามแนวทางจิตวิทยาให้คำปรึกษาแบบมีส่วนร่วมหรือผสมผสาน (elective counseling approach) โดยต้องสามารถผสมผสานประโยชน์ร่วมกันภายใต้กระบวนการบูรณาการโหราศาสตร์กับจิตวิทยาให้คำปรึกษาในประเทศไทย ดังแสดงในภาพ 5

ภาพ 5 กระบวนการบูรณาการโหราศาสตร์กับจิตวิทยาให้คำปรึกษาในประเทศไทย

กระบวนการบูรณาการโหราศาสตร์กับจิตวิทยาให้คำปรึกษาในประเทศไทยได้นำเอาการศึกษาค้นคว้าประกอบของจิตวิทยาให้คำปรึกษาตามแนวทางด้านจิตวิทยาโดยมีกระบวนการตามแบบแผนและหลักการให้คำปรึกษา หากแต่ผู้ให้คำปรึกษาต้องทำการวิเคราะห์ลักษณะของผู้รับคำปรึกษาตามพื้นดวงชะตาตามหลักโหราศาสตร์ควบคู่กันไป แล้วนำมาทำการวิเคราะห์ร่วมกันเพื่อหาคำอธิบายและความเชื่อมโยงถึงปัญหาส่วนบุคคลและแนวทางการแก้ไขที่เหมาะสมร่วมกัน โดยผลที่ได้คือผู้ให้คำปรึกษาสามารถเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาและให้คำปรึกษาแก่ผู้รับคำปรึกษาได้เป็นฉบับแบบเฉพาะบุคคล ทั้งนี้ต้องพัฒนาศักยภาพและความพร้อมของผู้ให้คำปรึกษา มีดังนี้

1. ด้านความรู้ ความเข้าใจในหลักศาสนา หลักจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ตลอดจนสิทธิมนุษยชน สิทธิเด็ก สิทธิผู้บริโภค สิทธิผู้รับคำปรึกษา และสิทธิของผู้ให้คำปรึกษา ที่มีความสำคัญต่อการให้คำปรึกษาตามแนวทางของจิตวิทยาให้คำปรึกษาและแนวทางโหราศาสตร์ สามารถใช้โหราศาสตร์มา

มีส่วนช่วยในการวิเคราะห์ผู้รับคำปรึกษาแบบเฉพาะรายบุคคลโดยสามารถเลือกประเภทโหราศาสตร์ในรูปแบบที่มีความเหมาะสมได้ เพื่อทำการวิเคราะห์พื้นดวงชะตาของผู้รับคำปรึกษา ดวงจรของผู้รับคำปรึกษา ดวงดาวที่มีอิทธิพลทางความคิด และสาเหตุของความผิดปกติทางจิตใจ ผ่านการวิเคราะห์ตามแนวทางด้านโหราศาสตร์ โดยสามารถพิจารณาและการกระทำรวมถึงปัญหาที่เกิดขึ้นของผู้รับคำปรึกษาไม่ว่าจะเป็นปัญหาส่วนบุคคล ปัญหาจากความสัมพันธ์ หรือปัญหาจากสิ่งแวดล้อมภายนอก หรือสาเหตุของปัญหาเช่น สาเหตุทางความผิดปกติทางร่างกายจากโหราศาสตร์ที่มีความเกี่ยวข้อง เช่น โหราศาสตร์ให้คำปรึกษา (counseling astrology) โหราศาสตร์ชะตาบุคคล (natal astrology) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (relationship analysis) และโหราศาสตร์การแพทย์ (medical astrology)

2. ด้านเจตคติ เป็นความรู้สึกส่วนบุคคลของผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาใน 3 ประการ คือ (1) การมองโลกในแง่ดี อย่างมีความหวัง และศรัทธาต่อคุณค่าของความเป็นมนุษย์ที่มีความพร้อมและ

ศักยภาพในการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงตนเอง (2) ความเต็มใจช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจและยอมรับความเป็นตัวเองทั้งในด้านสติปัญญาและอารมณ์ และ (3) การเชื่อมั่นว่ามนุษย์สามารถตัดสินใจเลือกในสิ่งที่ดีที่สุดให้กับตนเอง ซึ่งผู้ให้คำปรึกษาทำหน้าที่ชี้แนะแนวทาง ให้กำลังใจ และร่วมแก้ไขกับ ผู้รับคำปรึกษา ตามแนวทางจิตวิทยาให้คำปรึกษา นอกจากนี้ยังต้องมีเจตคติที่ดีต่อการนำแนวทาง โหราศาสตร์มาปรับใช้โดยเฉพาะเรื่องการเชื่อมโยง คำทำนายตามกระบวนการทำนายทางโหราศาสตร์ ผู้ให้คำปรึกษาสามารถแสดงและอธิบายแก่ผู้รับคำปรึกษาได้ทั้งในความสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ บริเวณของจิตไร้สำนึก และที่สำคัญคือแนวทางโหราศาสตร์ โหราศาสตร์ที่มุ่งเน้นให้ผู้ให้คำปรึกษาต้องสามารถ เชื่อมโยงกับความสามารถในการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นการดำเนินชีวิตประจำวันภายใต้แนวทางและ ประสบการณ์ดำเนินชีวิตในแง่บวก ไม่มั่งงาย มีหลัก การทางสถิติ และมีแนวคิดที่นำไปใช้ได้จริงเพื่อให้ผู้รับ คำปรึกษาสามารถแปลสัญลักษณ์ที่ผู้ให้คำปรึกษาที่ ใช้ผสมแนวทางโหราศาสตร์ระบุไว้ได้อย่างมีทิศทาง

3. ด้านทักษะ ผู้ให้คำปรึกษาต้องมีศักยภาพทาง ด้านทักษะทางปัญญา ประกอบด้วย 3 ประเด็น คือ (1) ต้องสามารถสืบค้นและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง กับการให้คำปรึกษา แหล่งข้อมูลที่หลากหลาย (2) ต้องสามารถนำข้อมูลและหลักฐานไปใช้ในการ อ้างอิงและแก้ไขปัญหาอย่างมีวิจารณญาณ และ (3) ต้องสามารถคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ โดยใช้ องค์ความรู้ทางจิตวิทยาให้คำปรึกษาและที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งใช้ประสบการณ์เป็นฐานเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ ที่ปลอดภัยและมีคุณภาพในการให้บริการแก่ผู้รับ คำปรึกษาเป็นไปตามแนวทางของจิตวิทยาให้คำ ปรึกษา นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาต้องมีทักษะตาม แนวทางโหราศาสตร์กล่าวคือมีทักษะการคำนวณ

ความจำ และการใช้หลักการทางโหราศาสตร์ที่เป็น แบบแผน จะทำให้ผู้ให้คำปรึกษามองเห็นทิศทางใน การดูแลผู้รับคำปรึกษาเป็นอย่างดีและเหมาะสมตรง ตามสภาพร่างกายและจิตใจของผู้รับคำปรึกษาโดย วิเคราะห์ตามแผนภูมิชีวิต (birth chart) เนื่องจาก โหราศาสตร์สามารถแสดงเส้นทางชีวิตตลอดระยะเวลา ที่ผ่านมา และความเป็นไปได้ในเส้นทางการ ดำเนินชีวิตต่อไป ซึ่งจะช่วยให้ทราบความเป็นไปใน ด้านความรู้สึกนึกคิด ทำให้ผู้นำแนวทางโหราศาสตร์ สามารถทำความเข้าใจที่ถูกต้องในการจัดการกับ อารมณ์และทำในระยะเวลาที่เหมาะสม เนื่องจาก โหราศาสตร์สามารถระบุช่วงเวลาที่เหมาะสมใน การกระทำการใดๆ ดังนั้นจึงก่อให้เกิดความสัมพันธ์ ของผู้ให้คำปรึกษาที่สามารถบูรณาการกระบวนการ บูรณาการโหราศาสตร์กับจิตวิทยาให้คำปรึกษามี ความลึกซึ้งส่วนบุคคลมากกว่าผู้ให้คำปรึกษาทั่วไป อีกทั้งการมีทักษะการใช้โหราศาสตร์และเชี่ยวชาญ ในแขนงต่างๆ เฉพาะ จะทำให้ผู้ให้คำปรึกษานำ แนวทางโหราศาสตร์มาช่วย มีเทคนิคเฉพาะนำมา ใช้เพื่อทำความเข้าใจในตัวบุคคลทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลที่ตีระหว่างผู้รับคำปรึกษาและ ผู้ให้คำปรึกษาก่อให้เกิดความลึกซึ้งและประสิทธิภาพ การให้คำปรึกษาที่เพิ่มมากขึ้น

ทั้งนี้ เพื่อให้กระบวนการบูรณาการเป็นไปได้อ่างสมบูรณ์ได้บูรณาการแผนผังการเลือกกลุ่ม ที่ทำการศึกษา และเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มศึกษา อย่างชัดเจน กล่าวคือต้องทำการระบุการเก็บข้อมูล ของผู้รับการรักษาโดยละเอียดตั้งแต่ การบันทึก ข้อมูลทั้งหมดผ่านการค้นหาทางอิเล็กทรอนิกส์ และ การบันทึกความเป็นไปได้ในการรักษาโดยละเอียด (Galante, J. Galante, I. Bekkers, & Gallacher, 2014) ซึ่งจะทำได้ข้อมูลของรักษาและทำการ ทบทวนซ้ำในแต่ละกรณี แล้วจึงนำมาพัฒนาเป็น

กระบวนการบูรณาการโหราศาสตร์กับจิตวิทยาให้คำปรึกษาในประเทศไทย เพราะจะทำให้การให้คำปรึกษาเป็นไปได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมความต้องการของผู้รับคำปรึกษา โดยผู้ให้คำปรึกษาต้องมีทักษะในการประสานประโยชน์ของโหราศาสตร์กับจิตวิทยาให้คำปรึกษา กล่าวคือนำข้อมูลพื้นฐานของเจ้าของชะตาและคนรอบข้างมาวิเคราะห์ ทำให้รู้ถึงความสามารถ ศักยภาพ ความถนัด นิสัย จุดแข็ง จุดอ่อน สติปัญญา และอารมณ์ความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษา นอกจากนี้โหราศาสตร์ยังมีประโยชน์ต่อการทำนายและการวางแผนของผู้รับคำปรึกษาเพื่อใช้ในการวางแผนดำเนินชีวิตเพื่อเตรียมความพร้อมรับเหตุการณ์ในอนาคต อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อผู้ประสบปัญหาความเครียดไม่สามารถหาทางออกในการใช้ชีวิตได้ สามารถนำแนวทางการแก้ไขที่ผสมผสานวัฒนธรรม ความเชื่อ ศาสนา และบาปบุญคุณโทษที่หล่อหลอมคนไทยมาช้านาน ส่งผลให้ผู้รับคำปรึกษามีแนวทางที่ดีไม่หลงผิดจากครรลองของความดี

ดังนั้น ผู้ให้คำปรึกษาโดยการบูรณาการโหราศาสตร์กับจิตวิทยาให้คำปรึกษา ประกอบด้วย พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ พระสงฆ์ ผู้ใกล้ชิด และมีอิทธิพลต่อผู้รับคำปรึกษา และอีกหนึ่งบทบาทคือนักโหราศาสตร์ เพื่อให้ฝึกอบรม อยู่ในกรอบ วินัย และปฏิบัติตนตามหลักศีลธรรม จริยธรรม ชี้นำวิธีการดำเนินชีวิตที่ดีงาม มีความถูกต้องเหมาะสมสำหรับทั้งครอบครัว และสังคม จึงต้องมีหน้าที่หลักคือการให้คำปรึกษา และต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้รับคำปรึกษา เพื่อจะได้นำไปเป็นแบบอย่างของการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งต้องตระหนักรู้เสมอว่า การกระทำการใดๆ ลงไปต้องคำนึงถึงการไม่เบียดเบียนทั้งตนเอง และผู้อื่น ดังนั้น บทบาทของผู้ให้คำปรึกษาบูรณาการโหราศาสตร์กับจิตวิทยาให้คำปรึกษาจึงต้องใช้ทั้งวิชาการและ

หลักปรัชญาเพื่อช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษาให้ได้พบแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง โดยต้องทำความเข้าใจยอมรับความคิด ความรู้สึก และรักษาความลับของผู้รับคำปรึกษาสอดคล้องกับหลักจรรยาบรรณของวิชาทั้งจิตวิทยาให้คำปรึกษาและโหราศาสตร์สอดคล้องกับการศึกษาโหราศาสตร์ของรูกิจาญจน์ สานนท์ ที่กล่าวว่า ด้วยศักยภาพของโหราศาสตร์ด้านจิตวิทยาทำให้เกิดโอกาสทางธุรกิจในแง่ของการให้คำปรึกษา ทั้งนี้โหราศาสตร์กับจิตวิทยาสามารถอธิบายและตีความพฤติกรรมของมนุษย์ได้ โดยจิตวิทยานั้นเป็นการศึกษาบุคลิกภาพของมนุษย์ ผ่านการอธิบายความหมาย การทดลอง และการตีความพฤติกรรมที่แสดงออก ตามดวงชะตาที่แตกต่างกัน (Sanont, 2016, p.311)

เป้าหมายการให้คำปรึกษาโดยบูรณาการโหราศาสตร์กับจิตวิทยาให้คำปรึกษา คือการพัฒนาผู้รับคำปรึกษา ให้มีความสามารถ มีความเจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาความรู้ ซึ่งเกิดจากสิ่งแวดล้อมรอบข้างของสังคม ซึ่งส่งผลต่อสภาพจิตใจของผู้รับคำปรึกษา คือการรับรู้อย่างถูกวิธีมีความคิดเป็นไปตามหลักแห่งความจริง และบนพื้นฐานของความคิดดี พุทธิ และทำดี โดยมีความสามารถในการพัฒนาองค์ความรู้ให้เจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ เพื่อนำไปแก้ไขปัญหาชีวิตของตนและคนใกล้ชิดได้อย่างดี อันเป็นเป้าหมายเป้าหมายสูงสุดของวิถีชีวิตมนุษย์ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเอง และประโยชน์ผู้อื่น ประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่าย ส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วม ทั้งรูปธรรมและนามธรรม ซึ่งจะช่วยให้ทั้งตนเองและผู้อื่นมีความก้าวหน้าไปในการบรรลุประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติต่อไป

สรุป

การบูรณาการโหราศาสตร์กับจิตวิทยาให้คำปรึกษาในประเทศไทย ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ให้คำปรึกษาพัฒนาศักยภาพในการให้คำปรึกษาและสร้างสรรค์แนวทางการแก้ไขปัญหาและการให้คำปรึกษาต่อผู้รับคำปรึกษาได้เป็นแบบฉบับเฉพาะบุคคล ช่วยเปิดมุมมองการพิจารณาผู้รับคำปรึกษาในรูปแบบความสอดคล้องร่วมกับศาสตร์อื่น กระตุ้นให้ผู้ให้คำปรึกษามีเทคนิคและวิธีการที่สามารถเข้าใจเข้าถึงผู้รับคำปรึกษาได้ลึกซึ้งมากขึ้น โดยเฉพาะผู้รับคำปรึกษาที่ยากต่อการวิเคราะห์ จึงเป็นแนวทางร่วมสมัยที่เป็นสหสาขาวิชา ซึ่งกระบวนการบูรณาการโหราศาสตร์กับจิตวิทยาให้คำปรึกษาในประเทศไทยประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ปฏิบัติตามแนวทางจิตวิทยาให้คำปรึกษาและแนวทางโหราศาสตร์

1. แนวทางจิตวิทยาให้คำปรึกษา ประกอบด้วย (1) การให้คำปรึกษาตามแนวทางจิตวิทยา (2) ผู้เข้ามารับคำปรึกษาตามแนวทางจิตวิทยา (3) การวินิจฉัยลักษณะผู้รับคำปรึกษา และ (4) ประเมินผู้รับคำปรึกษาตามแนวทางจิตวิทยา

2. แนวทางโหราศาสตร์ ประกอบด้วย (1) การให้คำปรึกษาตามแนวทางโหราศาสตร์ (2) วิเคราะห์ลักษณะผู้รับคำปรึกษาจากพื้นดวงตามหลักโหราศาสตร์ และ (3) ประเมินผู้รับคำปรึกษาตามแนวทางโหราศาสตร์

ขั้นตอนที่ 2 บูรณาการข้อมูลการแก้ไขปัญหา

และการให้คำปรึกษาจากแนวทางจิตวิทยาให้คำปรึกษากับแนวทางโหราศาสตร์

ขั้นตอนที่ 3 ผู้ให้คำปรึกษาเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาแก่ผู้รับคำปรึกษาแบบเฉพาะบุคคล ซึ่งความสำคัญของการบูรณาการคือการพัฒนาศักยภาพและความพร้อมของผู้ให้คำปรึกษาทั้งทางความรู้เจตคติ และทักษะตามแนวทางการบูรณาการโหราศาสตร์กับจิตวิทยาให้คำปรึกษาในประเทศไทย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

การพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านการให้คำปรึกษาในรูปแบบของการบูรณาการร่วมกับศาสตร์อื่น ต้องพิจารณาองค์ความรู้ของศาสตร์ที่มีความสอดคล้องหรือสามารถนำมาปรับใช้ได้จริงร่วมกับจิตวิทยาให้คำปรึกษา และต้องทำการศึกษาเพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งต่อผู้รับคำปรึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้ประโยชน์

1. ควรสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของผู้รับคำปรึกษาที่มีความจำเป็นและความต้องการเฉพาะบุคคลเพื่อให้สามารถนำแนวทางการบูรณาการโหราศาสตร์กับจิตวิทยาให้คำปรึกษามาใช้อย่างเหมาะสม

2. ควรส่งเสริมให้ผู้ให้คำปรึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องมีองค์ความรู้ที่หลากหลายโดยเฉพาะองค์ความรู้ด้านโหราศาสตร์ หรือสหสาขาวิชาที่สามารถนำมาเชื่อมโยงและประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Reference

- Anderson, B. E. (1971). *A comparative study of the diagnostic performances of three astrologers and three clinical psychologists* (Master's thesis). The Ohio State University.
- Arroyo, S. (1975). *Astrology, psychology and the four elements: An energy approach to astrology & its use in the counseling arts*. Petaluma, CA: CRCS.
- Arroyo, S. (2007). *Person-to-person astrology: Energy factors in love, sex and compatibility*. Berkeley, CA: Frog.
- Department of Mental Health. (2016). *Thailand's suicide report*. Retrieved December 29, 2016, from <http://www.dmh.go.th/report/suicide/> [In Thai]
- Douglas, V. A. (1984). *The psychological processes implicated in ADD*. In L. M. Bloomindale (Ed.), *Attention deficit disorder: Diagnostic, cognitive and therapeutic understanding*. (pp.147-162). New York: Spectrum.
- Galante, J., Galante, I., Bekkers, M. J., & Gallacher, J. (2014). Effect of kindness-based meditation on health and well-being: A systematic review and meta-analysis. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 82(6), 1101-1114.
- Harris, P. (2008). Managing fertility treatments and stress with astrology. *SRM e-Journals*, 6(3), 43-44.
- Hall, J. (2009). *The astrology Bible: The definitive guide to the zodiac* (2nd ed.). London: Godsfield Press.
- Jung, C. G. (2001). *Ann casement*. New York: Sage.
- National Statistical Office. (2016). *Thai's mental health survey (happiness)*. Retrieved December 29, 2016, from http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/themes/files/mental-healthm_FullReport_58.pdf [In Thai]
- Office of the National Economics and Social Development Board. (2016). *Thai's stage of society components in the third quarter 2016 social situation and outlook*. Retrieved December 29, 2016, from http://www.nesdb.go.th/ewt_dl_link.php?nid=5491&filename=socialoutlook_report [In Thai]
- Patterson, E. L., & Welfel R. E. (1999). *The counseling process (5thed.)* Stamford: Thomson Learning.
- Stone, A. P. (1981). *Hindu astrology: Myths, symbols and realities*. New Delhi: Book Passage.
- Sanont, R. (2016). *Causal factors Influencing the behavioral intention of astrology service users in Thailand*. (Doctoral dissertation). Ramkhamhaeng University, Bangkok, Thailand. [In Thai]

- Supmee, W. (2016). *The counseling process stages, rapport, skills. (2ed ed.)*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. [In Thai]
- Sherman, A., Bohlander, G., & Snell, S. (1998). *Managing human resources. (11th ed.)*. Cincinnati, OH: Southwestern College.
- Williams, K. (1973). *The school counsellor*. London: Methuen.